

STADSBYGGNADS KONTORET

Ytterstadsavdelningen
Bengt Andréén
Tfn 08-508 272 32

P 2005 - 03845 - 54

PLANBESKRIVNING

2006-02-17

1 (13)

Dp 2005-03845-54

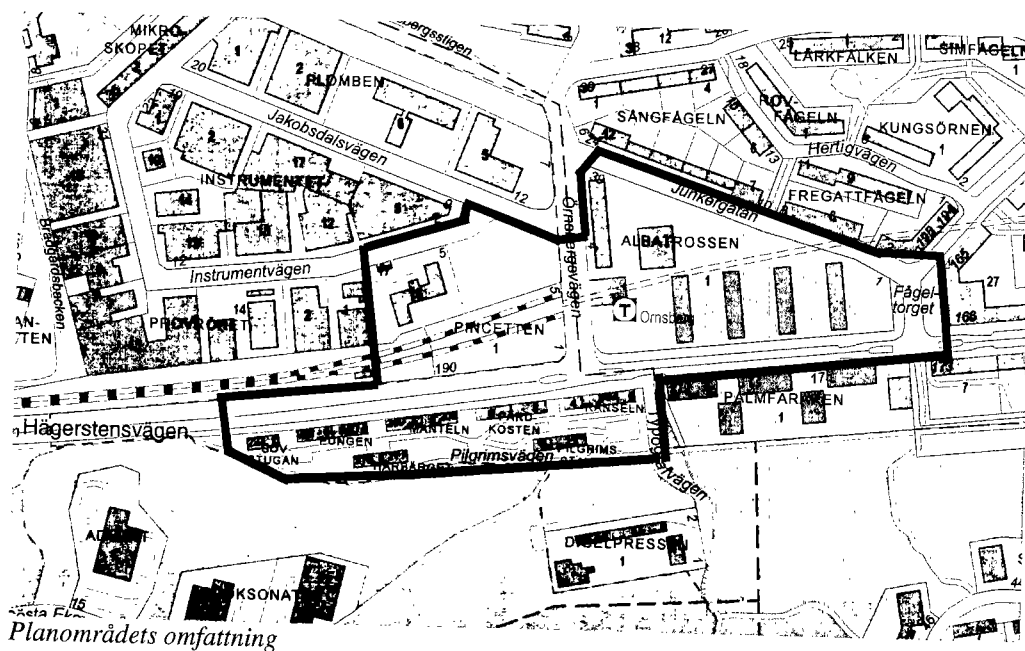
Detaljplan för
kvarteret Albatrossen m m
(vid Örnbergs tunnelbanestation)
i stadsdelarna Aspudden och Hägersten
i Stockholm
Dp 2005-03845-54

HANDLINGAR

Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser. Till planen hör denna planbeskrivning samt en genomförandebeskrivning.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med planen är att möjliggöra nybyggnation av bostäder inom fastigheterna Albatrossen 1 och Pincetten 1. Planen möjliggör också en påbyggnad av byggnaden på fastigheten Provröret 16 och medger en utökning av fastigheterna söder om Hägerstenvägen, från Sovstugan till Ränseln, med marken kring byggnaderna som idag är parkmark.

PLANDATA

Planområdet

Planområdet omfattar fastigheterna Albatrossen 1, Pincetten 1, Provröret 16, Sovstugan 1, Pungen 5 och 6, Härbärgat 4, Manteln 5 och 6, Färdkosten 5 och 6, Pilgrimsstaven 1-3, Ränslan 1-4 samt del av fastigheten Hägersten 1:1 och Aspudden 2:1.

Området ligger längs Hägerstensvägen i den västra delen av Aspudden och omfattar Örsbergs centrum med tunnelbanestation och angränsande fastigheter. Området avgränsas i norr av Instrumentvägen och Junkergatan, i öst av Fågeltorget, i söder av Hägerstensvägen och gångstigen Pilgrimsvägen.

Areal

Planområdets areal är ca 65 000 m².

Markägförhållanden

Fastigheten Albatrossen 1 ägs av AB Stockholmshem. Fastigheten Pincetten 1 ägs av Stockholms stad och markanvisades 2002-03-19 av Gatu- och fastighetsnämnden till Hefab för uppförande av bostadsbebyggelse. Fastigheten Provröret 16 ägs av Stockholms stad och är upplåten med tomträtt till Stockholms läns landsting. Fastigheterna Sovstugan 1, Pungen 5 och 6, Härbärgat 4, Manteln 5 och 6, Färdkosten 5 och 6, Pilgrimsstaven 1-3, Ränslan 1-4 ägs av privatpersoner, bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsbolag. Hägersten 1:1 och Aspudden 2:1 ägs av Stockholms stad.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

De aktuella delarna av Aspudden karaktäriseras i översiktsplanen som smalhusstad och Örsbergs arbetsområde som verksamhetsområde. Föreslagen markanvändning är för hela området tät stadsbebyggelse. Planeringsinriktningen för tät stadsbebyggelse är bland annat att i högre grad än hittills integrera bostäder och verksamheter samt att komplettera främst för lokala behov och i goda kollektivtrafiklägen. Möjligheter att bygga på redan exploaterad mark bör tas tillvara. Planen är följaktligen förenlig med Stockholms översiktsplan.

Detaljplan

För området gäller följande detaljplaner:

- Del av stadsdelen Hägersten (Jakobsdal) - Pl 1671 antagen 1936-03-27.
- Kv Albatrossen mm - Pl 5946 antagen 1963-04-10.
- Område vid Hägerstensvägen/Örsbergsvägen - Pl 8005 antagen 1981-06-26.
- Kv Provröret mm - Pl 92008 antagen 1993-09-20.

Föreskriven användning för fastigheten Albatrossen är bostadsändamål och ändamål av kulturell, social eller kommersiell karaktär med anknytning till stadsdelscentrum. Fastigheten Pincetten 1 är avsedd för kontors- och industriändamål, fastigheten Provröret 16 är avsedd för vårdändamål (behandlings-

hem). Fastigheterna söder om Hägerstensvägen är avsedda för bostadsändamål samt park.

Gällande planer.

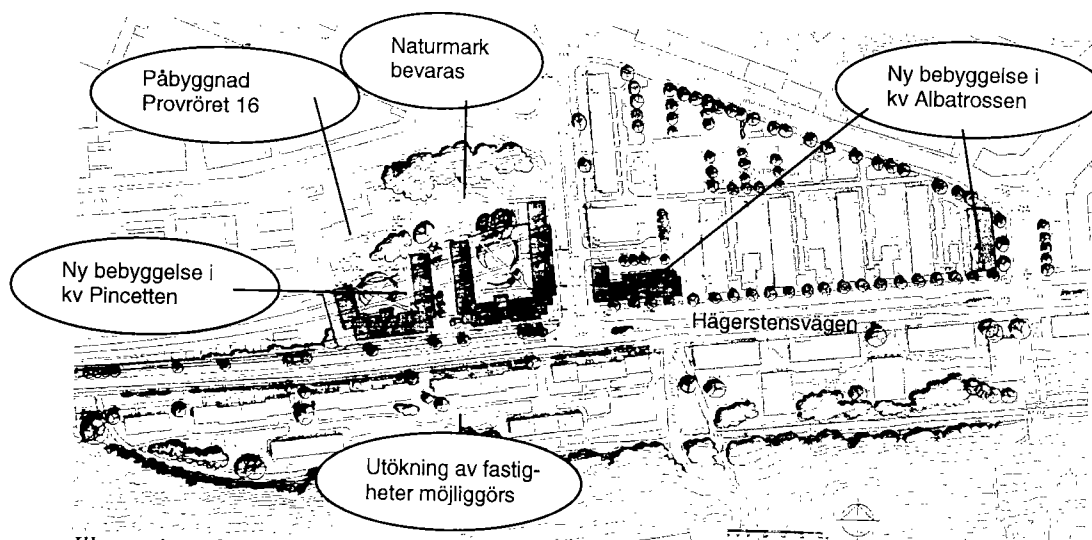
Programsamråd

Programsamråd hölls hösten 2004 i syfte att undersöka möjligheten att bygga nya bostäder i Örnberg. I programområdet ingick fastigheterna Albatrossen 1 och Pincetten 1 längs Hägerstensvägen, samt Plomben 5 och Instrumentet 5 i Örnbergs arbetsområde. Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2005-02-10 att gå vidare med förslag till detaljplan för fastigheterna Albatrossen 1, Pincetten 1 samt hela kvarteret Plomben. Området har nu delats i två delar; denna detaljplan för Albatrossen, Pincetten mm och en annan som omfattar kvarteret Plomben.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Bebyggelseområden

Ny bostadsbebyggelse med totalt ca 170 lägenheter föreslås inom kvarteren Albatrossen och Pincetten. Tillbyggnad föreslås inom fastigheten Provröret 16. Hägerstensvägen föreslås byggas om och smalnas av och naturområdet norr om kvarteret Pincetten bevaras. Bebyggelseförslagen beskrivs var och en för sig.

Illustrationsplan visar föreslagen ny bebyggelse. Tyréns.

Kvarteret Albatrossen

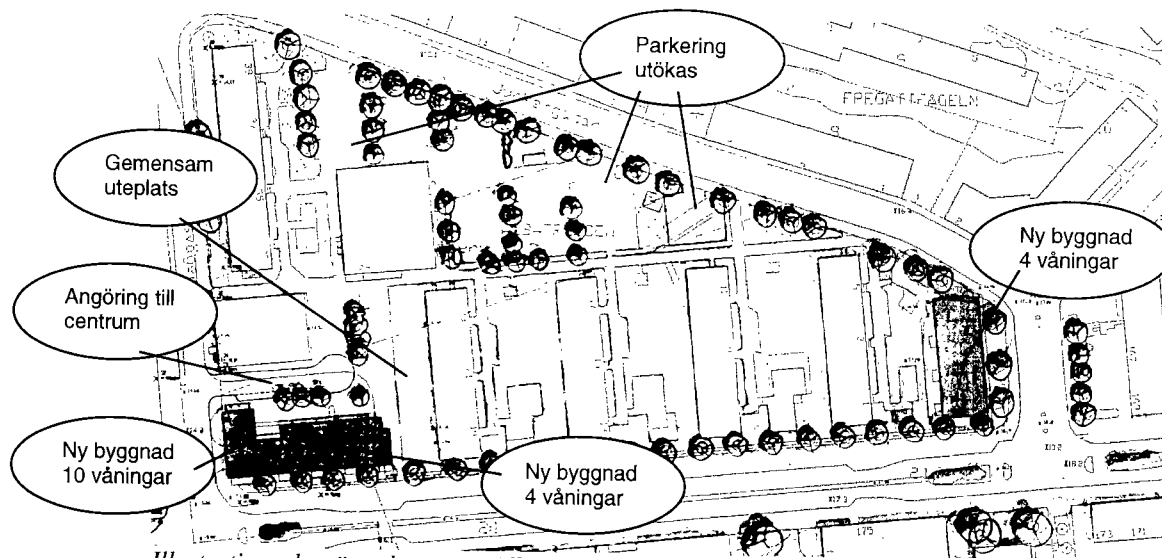
Bebyggelsen inom kvarteret Albatrossen tillkom i mitten av 60-talet och består av fem bostadshus i tre till fyra våningar med fasader av rött tegel och platta tak. I kvarteret finns också en låg byggnad som innehåller en livsmedelshall samt Örnbergs tunnelbanestation med kiosk och matservering som tillsammans bildar antydning till en torgbildning. Tomtmarken är relativt glest utnyttjad med tanke på kvarterets centrala läge i stadsdelen och närheten till tunnelbanestationen.

AB Stockholms hem som är tomträttsinnehavare av Albatrossen 1 vill komplettera kvarteret med två nya bostadshus som ger ett tillskott på ca 46 lägenheter.

Vid Fågeltorget, i den östra delen av kvarteret, föreslås ett nytt bostadshus i fyra våningar med 16 lägenheter på en befintlig parkeringsyta. Mellan det nya och befintliga huset skapas en gemensam gård som förbättrar närmiljön för de boende. Den nya byggnaden ger också platsbildningen vid Fågeltorget en större rumslighet och hjälper till att ge Hägerstensvägen en tydligare avgränsning i detta avsnitt.

I hörnet Hägerstensvägen/Örnbergsvägen föreslås ett nytt bostadshus på en befintlig parkeringsyta. Byggnaden är uppdelad i två volymer och rymmer ca 30 lägenheter. Den ena volymen ligger längs Hägerstensvägen och ansluter med sina fyra våningar till befintlig bebyggelse. Den andra byggnadskroppen vetter mot Örnbergsvägen och är tio våningar hög. Det nya huset förstärker torgbildningen vid tunnelbanestationen och förbättrar den befintliga centrumplatsen. Den höga byggnadsdelen markerar centrumbildningen och hjälper till att markera infarten till Örnberg. Hägerstensvägens gaturum förtydligas och Aspuddsavsnittet av Hägerstensvägen får en mer välgestaltad avslutning mot väster.

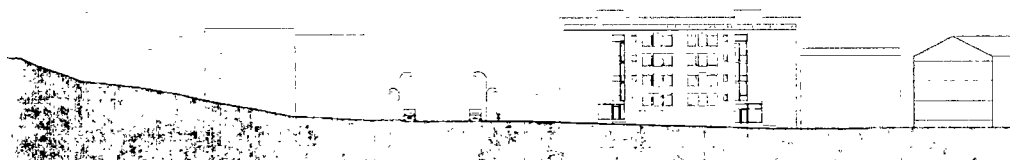
I bottenvåningen föreslås butikslokaler med entréer mot torgbildningen samt biutrymmen som förråd och tvättstuga. Marken kring byggnaden kommer att få en upprustning, angöringsmöjlighet med bil till centrum kommer att finnas kvar och fem parkeringsfickor föreslås. Ytor som idag används för torghandel och liknande kommer inte att tas i anspråk för bebyggelse.

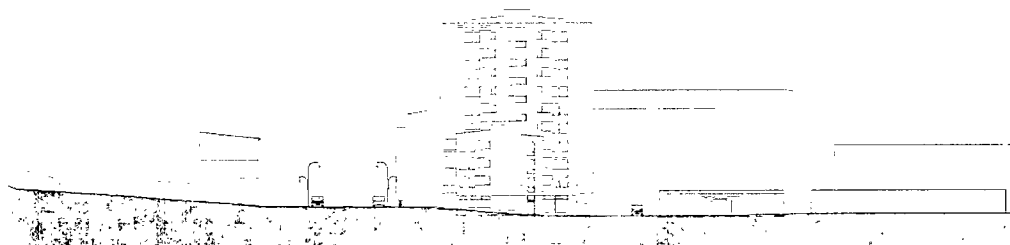
Illustrationsplan över kvarteret Albatrossen.

Perspektiv visar de nya byggnaderna söderifrån. FRS Arkitekter AB

Sektion genom befintligt hus, Hägerstensvägen och föreslagen byggnad vid Fågeltorget. FRS Arkitekter AB

Sektion genom befintligt hus, Hägerstensvägen och föreslagen byggnad vid Örnbergs tunnelbanestation. FRS Arkitekter AB

Kvarteret Pincetten

I hörnet Örnbergsvägen/Hägerstensvägen ligger idag Örnbergs tunnelbaneperrong i ett öppet schakt. Sidan mot Hägerstensvägen är delvis gräsbevuxen medan den norra sidan som gränsar mot en naturbevuxen bergknalle har en brant bergskärning.

I början av 1980-talet planlades marken för en överdäckning med en kontorsbyggnad, men denna bebyggelse har ej uppförts.

På en överdäckning över tunnelbaneperrongen vill Hefab nu bygga ca 125 hyresrättslägenheter. Här föreslås två bostadskvarter som tillsammans med byggnaden på andra sidan Örnbergsvägen markerar infarten till Örnberg.

Bebyggelsen formas så att den kringgärdar två tysta gårdar som ligger på däck över tunnelbanan. Bebyggelsen föreslås i fyra till fem våningar mot Häger-

stensvägen, med den översta våningen indragen för att samspela höjdmässigt med befintliga byggnader söder om Hägerstensvägen. Husen följer också vägens lutning och trappar ner mot väst. De tvärstående skänklarna föreslås bli fem till sex våningar höga, med indragen översta våning. I byggnaden närmast Örnbergsvägen föreslås butikslokaler i entréplanet.

Mellan de två kvarteren bildas en passage för gångtrafik som leder fram till den gröna kullen. Ett garage som rymmer ca 80 bilar byggs under den östra gården med infart från Örnbergsvägen.

Överdäckningen av tunnelbaneperrongen innebär att Örnbergs station får ett nytt utseende. Utformningen kommer att studeras vidare i projektet, bland annat avseende belysning och gestaltning, för att skapa en trygg och tilltalande miljö.

Perspektiv visar de två nya byggnadernas placering över tunnelbaneperrongen. Lindberg Stenberg Arkitekter AB

Sektion genom naturknallen, den föreslagna östra gården och befintlig byggnad längs Hägerstensvägen. Lindberg Stenberg Arkitekter AB

Sektion genom behandlingshemmet, den föreslagna västra gården och befintlig byggnad längs Hägerstensvägen. Lindberg Stenberg Arkitekter AB

Fastigheten Provröret 16

Fastigheten Provröret 16 inrymmer en behandlingsverksamhet för psykiskt sjuka missbrukare. I verksamheten vårdas människor i kortare och längre perioder bland annat som förberedelse för eget boende. Tegelbyggnaden uppfördes i mitten av 1990-talet i två våningar och en souterrängvåning. Fastighetsförvaltaren Locum ser behov av att expandera och vill få möjlighet att bygga på huset i två våningar. Det innebär en anpassning av höjden till den föreslagna bebyggelsen på fastigheten Pincetten 1. Byggrätt för komplementbyggnad på gården regleras också i planförslaget. För att ge möjlighet till avskildhet för behandlingshemmet och bostäderna medger planen att en mur eller plank byggs i gränsen mellan fastigheterna. Användningen regleras till vård och kontor.

Fastigheterna Sovstugan 1, Pungen 5 och 6, Härbärgat 4, Manteln 5 och 6, Färdkosten 5 och 6, Pilgrimsstaven 1-3 och Ränslan 1-4

Fastigheterna söder om Hägerstensvägen bebyggdes på 1930-talet med små, ljusputsade lamellhus. Fastighetsindelningen är relativt ovanlig och innebär att fastigheterna endast omfattar byggnaderna, all mark kring husen är parkmark och ägs av staden. För att möjliggöra fastighetsregleringar där marken runt husen kan överföras till fastigheten för respektive byggnad, läggs nu marken mellan husen ut som kvartersmark, bostadsändamål. Befintliga sophustillbyggnader tas med i planen och ytor för mindre komplementbyggnader bakom byggnaderna föreslås. Planen medger även etablering av verksamheter i bottenvåningar och källare.

Gator, trafik och parkering

Hägerstensvägen stängdes för genomfartstrafik 1972. En upprustning av vägen genom Aspudden fram till korsningen Hägerstensvägen/Örnsbergsvägen gjordes i mitten av 1990-talet. En fortsatt ombyggnad planeras i det avstängda partiet mellan Axelsberg och Örnsberg. Ombyggnaden innebär en avsmalning av körytan med kantstensparkering längs vägen. De åtgärder som föreslås i form av ny bebyggelse och avsmalning av vägen ska vara möjliga att genomföra oavsett om vägen är avstängd eller ej och kommer inte att låsa Hägerstensvägens framtid som öppen eller fortsatt avstängd.

Parkering för föreslagen bebyggelse ska lösas inom respektive kvarter. Stadens parkeringsnorm om 0,7 bilplatser per lägenhet ska uppfyllas. Inom kvarteret Pincetten föreslås parkeringen ske i ett garage i två våningar under den ena gården.

Buller och vibrationer

Bullerutredningar har gjorts för kvarteret Albatrossen (av Bernström akustik) och kvarteret Pincetten (av Ramböll akustik). De bullerkällor som belastar den planerade bebyggelsen är i första hand Hägerstensvägen som idag har en trafikvolym om ca 6500 fordon/vardagsmedeldygn, samt Örnbergsvägen med ca 4500, Fågeltorget med ca 2000 och Junkergatan med ca 1900 fordon/vardagsmedeldygn, samt tunnelbanan. Om Hägerstensvägen i en framtid öppnas för genomfartstrafik beräknas trafikvolymen bli omkring 16000 fordon/vardagsmedeldygn. Bullerberäkning har gjorts även för detta alternativ.

Riksdagen angav i mars 1997 riktvärden för trafikbuller vid nybyggnad av bostäder. Dessa riktvärden är en ekvivalent ljudnivå om högst 55 dB(A) (frifältsvärde) utomhus vid fasad och 30 dB(A) inomhus samt en maximal ljudnivå om högst 70 dB(A) (frifältsvärde) utomhus vid uteplats och 45 dB(A) inomhus nattetid. I vissa fall kan avsteg från dessa värden accepteras. I beslutet ingick att riktvärdena inte skulle vara rättsligt bindande utan vägledande för bedömningar och att om riktvärdena är svåra att uppfylla bör inomhusvärdena prioriteras.

För att underlätta tillämpningen vid planering har staden och länsstyrelsen år 2000 utarbetat ett kvalitetsmål för trafikbuller samt två avstegsfall (A och B). Avstegsfall B kan sammanfattas till följande:

- Högst 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå och 45 dB(A) maximal ljudnivå (kl 19-07) inomhus.
- Samtliga lägenheter skall ha tillgång till tyst sida om högst 55 dB(A) (ekvivalent ljudnivå frifältsvärde utomhus vid fasad) för minst hälften av boningsrummen och tyst uteplats om högst 55 dB(A) (ekvivalent ljudnivå, frifältsvärde).

Den föreslagna bebyggelsen i kvarteret Albatrossen kommer enligt bullerberäkningen att belastas med trafikbullernivåer om Hägerstensvägen öppnas enligt nedan.

Byggnad vid Fågeltorget:

- Med öppen Hägerstensväg är den ekvivalenta ljudnivån mellan 58 och 61 dB(A) mot Fågeltorget, 63-65 dB(A) mot Hägerstensvägen och med skärm och ljudabsorbent mellan 45 och 49 dB(A) på balkonger mot väster.
- Den maximala ljudnivån uppgår till 80-80 dB(A) mot Hägerstensvägen och 73-79 dB(A) på långsidorna.

För att klara bullret från öppen Hägerstensväg krävs skärm och ljudabsorbent på alla balkonger i byggnaden vid Fågeltorget.

Byggnad vid korsningen Örnbergsvägen/Hägerstensvägen:

- Med öppen Hägerstensväg är den ekvivalenta ljudnivån mellan 60 och 63 dB(A) mot Örnbergsvägen och mellan 44 och 52 dB(A) mot torget. Mot Hägerstensvägen är ljudnivån på balkongerna mellan 54 och 58 dB(A) med skärm och ljudabsorbent.

- För den höga delen av huset är den ekvivalenta ljudnivån mellan 53 och 58 dB(A) mot den östra sidan. Två burspråk gör att ljudnivån är 47-49 dB(A) på burspråkets tysta sida.

I byggnaden vid Örnbergsvägen får den höga delen av huset lägre än 55 dB(A) på burspråkens tysta sida. Den låga delen får lägre än 55 dB(A) på husets tysta sida. Alla lägenheter uppfyller därmed avstegsfall B.

Ekvivalent ljudnivå 55 dB(A) på uteplats/balkonger i byggnaden vid Örnbergsvägen kan inte uppnås även med skärmade balkonger. Byggnaden måste därför ha uteplats i marknivå med ekvivalent ljudnivå om högst 55 dB(A).

Den föreslagna bebyggelsen i kvarteret Pincetten kommer enligt beräkning att belastas med följande trafikbullernivåer:

- Med öppen Hägerstensväg är den ekvivalenta ljudnivån vid fasad mot Hägerstensvägen ca 65-66 dB(A) och mot Örnbergsvägen ca 59-65 dB(A).
- Den ekvivalenta ljudnivån är lägre än 40 dB(A) på den bullerskärmade gårdssidans mark och lägre våningsplan, och som mest 45-50 dB(A) vid det översta våningsplanet.
- Vid västra fasaden mot T-banan är den ekvivalenta ljudnivån ca 45 dB(A) från trafiken på tunnelbanan, medan trafiken på Hägerstensvägen ger strax under 60 dB(A) med öppen Hägerstensväg.
- Oavsett trafikmängdsalternativ blir den maximala ljudnivån från vägtrafiken ca. 73-80 dB(A) vid fasad mot Hägerstensvägen och Örnbergsvägen, där de högsta värdena erhålls vid det lägsta bostadsplanet. På den bullerskärmade gårdssidans mark är maximalnivån under 55 dB(A) från trafiken på tunnelbanan, och från vägtrafiken varierar den mellan 50-65 dB(A) beroende på läge och höjd. Vid västra fasaden mot T-banan är den maximala ljudnivån ca 75 dB(A) från trafiken på tunnelbanan.

Samtliga lägenheter har minst hälften av boningsrummen förlagda mot den bullerskärmade gården, där också tillgång till gemensam uteplats i markplanet finns.

Redovisade beräkningar visar att trafikbullernivån vid bostadshusen i kvarteret Pincetten uppfyller villkoren för avstegsfall A i stadens kvalitetsmål, förutom vid ett mindre antal lägenheter på de översta våningsplanen. För dessa uppfylls avstegsfall B. För bostadshusen i kvarteret Albatrossen bedöms att avstegsfall B kan klaras för byggnaderna, d.v.s.:

1. Inomhusriktvärden klaras genom riktigt utformade fasader och fönster.
2. Utomhusriktvärden klaras för hälften av boningsrummen genom en omsorgsfull planering av lägenheterna.
3. Uteplats om högst 55 dB(A) kan anordnas antingen på balkongen eller på gård.

För vissa lägenheter och balkonger behövs bulleravskärmande åtgärder. Detta har säkerställts genom planbestämmelse.

Stadsbyggnadskontoret anser att bostadsprojekt alltid bör planeras som en sammanvägning av olika intressen till en bra helhetslösning. Utgångspunkten är stadens strategi för en långsiktigt hållbar utveckling och ett helhetsperspektiv på människors livskvalitet och hälsa. Ur hälsosynpunkt är det avgörande att inomhusriksvärdena alltid måste klaras vid nybyggande.

Det finns platser i staden där Riksdagens angivna riktvärden för trafikbuller klaras utan avsteg eller speciella åtgärder. Dessa platser är dock ofta grönområden och ligger generellt långt från kollektivtrafik av hög kvalitet. Om nya bostäder enbart skulle byggas i dessa lägen skulle invånarna i dessa bostäder i hög grad tvingas välja bilen som transportmedel, vilket innebär ökad trafik, sämre miljö och högre bullernivåer på andra platser.

Den föreslagna nybebyggelsen i kvarteren Pincetten och Albatrossen är belägna centralt i Stockholmsregionen och med god tillgång till kollektivtrafik.

Stockholms stad är vidare landets största kommunala väghållare, med ansvar för drygt 160 mil gator och vägar. Staden har sedan början av 1970-talet arbetat aktivt och medvetet för att åtgärda bullerstörningar, orsakade av trafik på det kommunala vägnätet. 25 000 fönster i 8 500 lägenheter längs fem mil gator har bytts ut och fyra mil bullerskyddsskärmar och -vallar har byggts. Ett exempel på de resultat som har uppnåtts är att antalet lägenheter med inomhusbuller över 35 dB(A) har reducerats med ca 90% sedan 1970. Bullerskyddsarbetet fortsätter och ett åtgärdsprogram till och med år 2010 håller på att tas fram. I stadens budget för 2005 och flerårsprogram 2006-2008 är 15 respektive 20 miljoner kr per år avsatta för detta bullerskyddsarbete.

Med hänsyn till ovanstående bedömer kontoret att avstegsfall A och B är motiverade, och att den i plan föreslagna bebyggelsen är acceptabel ur bullersynpunkt.

För att säkerställa att trafiken på tunnelbanan under husen inte kommer att ge upphov till stomljudstörningar i bostäderna som överskrider stadens kvalitetsmål krävs troligtvis kraftfulla vibrationstekniska åtgärder. Exempel på sådan är grundläggning med vibrationsisolerande stålfjädrar och/eller gummimattor.

Naturmiljö och rekreation

I kvarteret Albatrossen innebär de nya byggnaderna vid tunnelbanestationens nedgång att ett till två träd kan behöva tas ned för att ge plats åt parkering och vändplan. Vid Fågeltorget innebär den nya huskroppen att prydnadsaplarna kan behöva tas ned och vid en omfördelning av parkeringsplatser och nya infarter vid parkeringsytan mot Junkergatan kan några träd behöva tas bort. Kring byggnaden vid Fågeltorget kommer en ny gård skapas och ett tillskott av grönyta bildas. Vid torget planeras en upprustning av miljön och nyplantering av träd.

I kvarteret Pincetten kommer de två huskropparna att ligga an mot den södra delen av bergknallen då byggnadernas konstruktion förankras i bergväggen. De tre tätt växande ekarna samt övrig vegetation längs kanten kommer att beröras av detta, främst under byggtiden. En eller två av ekarna närmast Örnsbergs-

vägen kommer att behöva tas ned för byggnaden. Grässlänten från Hägerstensvägen ned mot tunnelbaneperrongen försvinner.

Bostadshusen är planerade för att få gröna gårdar. De bärande bjälklagen konstrueras för att gården ska kunna bära ett planterbart jordlager med möjlighet att skapa en grön och tilltalande miljö.

Inga betydande förändringar för naturmiljö och grönstruktur bedöms uppstå på grund av förslaget. Grässläntens borttagande utgör ingen förlust för naturmiljön eller rekreationsvärden. De träd som försvinner invid Örnsbergsvägen utgör främst ett tillskott för stadsbilden. Beståndet av ekar är stort inom området vilket ger goda möjligheter att bevara en biologisk mångfald inom området även fortsättningsvis. Tillskottet av grönyta på gårdarna ökar möjligheten för biologisk mångfald och möjlighet till bostadsnära rekreation.

Platser för utomhusvistelse och lek bör i största mån anläggas inom ytor som har goda solförhållanden.

Luft

De halter av luftföroreningar som förekommer i anslutning till området ligger under miljökvalitetsnormens gränsvärden. Den trafik som alstras till och från området bedöms inte att ha någon betydande inverkan på halterna av luftföroreningar i närområdet. Vid nybyggnation finns det goda möjligheter att anpassa luftintagens placering på husen. För att åstadkomma en så bra tilluft som möjligt bör man lägga luftintagen från Hägerstensvägen.

Sol och ljusförhållanden

Föreslagen byggnad vid Fågeltorget placeras i nord-sydlig riktning, liksom befintliga byggnader, vilket innebär goda solförhållanden på gården. Fågeltorget kommer att skuggas under eftermiddagstimmarna i större grad än i dag. Den andra föreslagna byggnaden inom kvarteret Albatrossen innebär försämrade solförhållanden för torgytan framför tunnelbaneentrén som delvis kommer att ligga i skugga större delen av dagen.

Ny bebyggelse i kvarteret Pincetten får på grund av sin u-form, med gårdar som öppnar sig mot norr, relativt skuggiga gårdar under vinterhalvåret. Byggnaderna ger också skuggverkan på behandlingshemmet norr om planområdet. Fram till klockan 10 (vår- och höstdagjämning) skuggas behandlingshemmets gård och efter klockan 11 förstärks den skuggeffekt som behandlingshemmet själv har.

Elektromagnetiska fält

Inom området finns två källor till elektromagnetiska fält, dels tunnelbanans verksamhet och dels en kabelgrav med ledningar längs Hägerstensvägen. Vid mätningar av magnetfältet i anslutning till tunnelbanan uppgick maximalt magnetfältet till 0,105 μT , 2 meter från strömskenan. Detta värde uppmättes när tåget startade. Ingen effekt på människa eller teknisk apparatur bedöms uppstå närmare än cirka 1,5 meter från strömskenan. När inget tåg fanns på perrongen uppmättes 0,065 μT , när tåg passerar uppmättes 0,077 μT . Alla mätvärden ligger under det rekommenderade värdet av 0,2 μT .

Längs kabelgraven i Hägerstensvägen uppmättes de högsta magnetfälten till mellan 1,0 och 1,6 μT rakt ovanför kabelstråket. Vid de tänka byggnadernas

fasadliv har strålningen reducerats till rimliga värden och överstiger i huvudsak ej $0,2 \mu\text{T}$ inne i byggnaden. Sekundära utrymmen såsom förråd, tekniska utrymmen med mera bör orienteras till källare/bottenvåning närmast gatan.

I hörnet vid Hägerstensvägen/Fågeltorget finns förutom kabelstråket längs Hägerstensvägen en till ledning som korsar kvarteret Albatrossens hörn. Här uppmättes också höga värden. Cirka tre meter från Hägerstensvägens trottoarkant uppmättes fältstyrkor upp till cirka $0,4 \mu\text{T}$. Ungefär 6 meter från trottoarkanten (ca 3 m in i byggnaden) var fälten nere i under $0,3 \mu\text{T}$. Det bör undersökas om ledningen under gräsyta mellan byggnad och Blommensbergsvägen kan flyttas för att minimera magnetfälten i kommande byggnad.

Risker

Riskanalysen visar att riskerna är låga och acceptabla för de planerade bostadshusen med avseende på transporter och förvaring av farligt gods till och i Örnbergs arbetsområde. Bedömningen baseras främst på det låga antalet transporter samt små mängder av farligt gods som förs in i området. Industrierna inom området hanterar små mängder av hälsovådliga ämnen.

Toxiska beräkningar och spridningsberäkningar av hälsovådliga ämnen i samband med läcka eller brand visar på koncentrationsnivåer som är acceptabla.

Man bör inte anordna lekplatser eller på andra sätt uppmuntra till vistelse mellan bostadshusen och Hägerstensvägen och i närheten av vägarna som leder in till arbetsområdet. Bostadshusen bör ha utrymningsvägar som inte leder ut mot Örnbergs arbetsområde.

Överdäckning av Örnbergs tunnelbanestationen ställer ökade krav på stationens säkerhet. Risker beträffande brandeffekt, rökeffekt, utrymningsvägar och utrymningstid samt spridning av brandrök vid tågbrand ska studeras i samråd med räddningstjänsten och SL.

MEDVERKANDE

Planen har upprättats av stadsbyggnadskontorets ytterstadsavdelning genom Erik Isacson, Sundell Arkitekter AB.

Bengt Andrén
Planchef

Inom kvarteret Albatrossen finns idag 120 parkeringsplatser som hyrs ut till boende. En inventering visar att ca 50 platser hyrs ut externt och några är outhyrda. Vid korsningen Hägerstensvägen/Örnsbergsvägen finns idag ca 32 parkeringsplatser för allmänt bruk på Stockholmsshems fastighet. Parkeringsplatserna vid Fågeltorget och vid korsningen Hägerstensvägen/Örnsbergsvägen försvinner när de nya bostäderna byggs. Parkeringen inom norra delen av kvarteret disponeras om och kan inrymma 109 platser. Vid anläggningen till tunnelbanan anläggs fem kantstensparkeringar. Idag finns 106 lägenheter inom fastigheten, med de nya blir antalet 152, vilket innebär ett parkeringsbehov om ca 106 platser.

Längs Hägerstensvägen anläggs dubbelsidig kantstensparkering i samband med ombyggnaden. Längs Junkergatan och Örnsbergsvägen finns också möjlighet till parkering.

Teknisk försörjning

Anslutningar kan ske till befintliga allmänna ledningar för vatten och avlopp, fjärrvärme, tele och el. På plankartan säkerställs ledningsområden med u-områden.

Tillgänglighet

Samtliga entréer och bostäder kommer att vara tillgängliga för personer med funktionshinder.

Avfallshantering

Avfallshantering sker i bottenvåning på respektive byggnad. Den källsorteringsstation som idag finns i kvarteret Albatrossen, i korsningen Hägerstensvägen/Örnsbergsvägen, föreslås få en ny placering inom fastigheten.

Dagvatten

Fördröjning och omhändertagande av dagvatten lokalt ska efterstävas.

MILJÖKONSEKVENSER

Som underlag till planarbetet har ett antal utredningar gjorts:

- Miljökonsekvensbeskrivning
- Riskutredning
- Bullerutredning för kv Albatrossen
- Bullerutredning för kv Pincetten
- Solstudie
- MFM-mätning (mätning av elektromagnetisk strålning från tunnelbana),
- Rapport avseende mätning av magnetfält från kabelstråk längs Hägerstensvägen

Nedan redovisas kortfattat innehållet i dessa.

Miljöeffektiva transporter

Området har ett mycket bra läge ur kollektivtrafiksynpunkt, i direkt anslutning till Örnsbergs tunnelbanestation. Området trafikeras även av bussar. Förutsättningarna att använda cykel är också goda. Det finns ett säkert och väl utbyggt cykelnät i anslutning till området.